“Бала тормошонда әкиәттәрҙең роле”

Бала үҫешендә әкиәттәрҙең роле күп яҡлы, фантазияһынан алып телмәр үҫешенә тиклем. Шунлыҡтан бала тәрбиәләүҙә әкиәттәрҙең роле баһалап бөткөһөҙ. Ул бала белгән һәм аңлаған телдә ябай ғына итеп уны тормошҡа өйрәтә, аҡты –ҡаранан һәм изгелекте яуызлыҡтан айырырға өйрәтә. Әгәр ҙә ата- әсә балаһына нимәлер аңлатырға теләй икән, әкиәт телендә һөйләһен- күпкә еңелерәк булыр. Беҙ балаға әкиәт уҡығанда йәки һөйләгәндә унын эске тормошон үҫтерәбеҙ. Бәләкәйҙән әкиәт тыңлап үҫкән балаларҙың теле лә иртәрәк асыла, ул һүҙҙәрҙе дөрөҫ әйтә ала. Әкиәт баланың тәртипле булыуына ла йоғонто яһай, уның фантазияһын һәм ижади фекерләүен үҫтерә.
Балаға әкиәт уҡыр өсөн уңайлы ваҡытты һайлау ҙа мөһим роль уйнай. Шулай уҡ баланың ниндәй кәйефтә булыуын да күҙ уңынан ысҡындырырға ярамай. Бигерәк тә бала йоҡлар алдынан әкиәт һөйләүҙең файҙаһы ҙур. Баланың кәйефе ниндәй булыуын да күҙ уңынан ысҡындырырға ярамай. Уҡығанда бөтә күңелде һалып, юҡ- бар мәшәкәттәргә бүленмәгәндә генә файҙаһы була, бала ысын мәғәнәһендә әкиәтте ыңғай ҡабул итә. Әкиәт белеү баланың үҙаңын үҫтерә. Өлкән кешеләргә әкиәтте ҡабул итеүҙә образлылыҡ етешмәй, ә бала информацияны уйын формаһында булһа еңел ҡабул итә
Бала тәрбиәләүҙә әкиәтттең роле ҙур булыуын инҡар итергә ярамай. Бала әкиәт геройҙарын күҙ алдына баҫтыра, эстән генә Өлкән кешеләргә әкиәтте ҡабул итеүҙә образлылыҡ етешмәй, ә Өлкән кешеләргә әкиәтте ҡабул итеүҙә образлылыҡ етешмәй, ә бала информацияны уйын формаһында булһа еңел ҡабул итә
Бала тәрбиәләүҙә әкиәтттең роле ҙур булыуын инҡар итергә ярамай. Бала әкиәт геройҙарын күҙ алдына баҫтыра, эстән генә улар менән бергә яуҙа көрәшә, улар өсөн янып- көйә һәм, әлбиттә, изгелектең еңеренә ышана. Әкиәтте ваҡыт үткәреү өсөн генә икән тип ҡабул итергә ярамай, ул баланың күңел бошоноуын, борсолоуҙы кәметә, бала тыныслана, әкиәт мөхитенә сумып, юҡ- бар ваҡлыҡтарҙан онотолоп тора. Шәхес формалашыуҙа килеп тыуған кире яҡтарҙы әкиәт ярҙамында бөтөрөп тә була. Тик әкиәт һайлағанда ата- әсә баланың йәш үҙенсәлеген, уның эмоциональ торошон, хис- тойғоға бай булыу- булмауын күҙ уңынан ысҡындырмаҫҡа тейеш. Баланы һүҙҙәрҙе, һүҙбәйләнештәрҙе, һөйләмдәрҙе төҙөргә бәләкәйҙән өйрәтергә кәрәк. Әкиәт баланың һүҙлек запасын байыта, төрлө темаларға диалог, логик бәйләнешле телмәр төҙөргә өйрәтә. Бала

дөрөҫ итеп һорау бирергә, әкиәт ярҙамында үҙ-ара аралашырға   өйрәнә. Телмәре байығас, уның аң кимәле лә үҫешә. Баланы әкиәттәр ярҙамында тәрбиәләү үҙенә күрә ауыр ғына мәсьәлә. Сөнки бер иш бала булмай, һәр бер баланың үҙенсәлеге бар.

бала информацияны уйын формаһында булһа еңел ҡабул итә

Бала тәрбиәләүҙә әкиәтттең роле ҙур булыуын инҡар итергә ярамай. Бала әкиәт геройҙарын күҙ алдына баҫтыра, эстән генә улар менән бергә яуҙа көрәшә, улар өсөн янып- көйә һәм, әлбиттә, изгелектең еңеренә ышана. Әкиәтте ваҡыт үткәреү өсөн генә икән тип ҡабул итергә ярамай, ул баланың күңел бошоноуын, борсолоуҙы кәметә, бала тыныслана, әкиәт мөхитенә сумып, юҡ- бар ваҡлыҡтарҙан онотолоп тора. Шәхес формалашыуҙа килеп тыуған кире яҡтарҙы әкиәт ярҙамында бөтөрөп тә була. Тик әкиәт һайлағанда ата- әсә баланың йәш үҙенсәлеген, уның эмоциональ торошон, хис- тойғоға бай булыу- булмауын күҙ уңынан ысҡындырмаҫҡа тейеш. Баланы һүҙҙәрҙе, һүҙбәйләнештәрҙе, һөйләмдәрҙе төҙөргә бәләкәйҙән өйрәтергә кәрәк. Әкиәт баланың һүҙлек запасын байыта, төрлө темаларға диалог, логик бәйләнешле телмәр төҙөргә өйрәтә. Бала дөрөҫ итеп һорау бирергә, әкиәт ярҙамында үҙ-ара аралашырға   өйрәнә. Телмәре байығас, уның аң кимәле лә үҫешә. Баланы әкиәттәр ярҙамында тәрбиәләү үҙенә күрә ауыр ғына мәсьәлә. Сөнки бер иш бала булмай, һәр бер баланың үҙенсәлеге бар.

улар менән бергә яуҙа көрәшә, улар өсөн янып- көйә һәм, әлбиттә, изгелектең еңеренә ышана. Әкиәтте ваҡыт үткәреү өсөн генә икән тип ҡабул итергә ярамай, ул баланың күңел бошоноуын, борсолоуҙы кәметә, бала тыныслана, әкиәт мөхитенә сумып, юҡ- бар ваҡлыҡтарҙан онотолоп тора. Шәхес формалашыуҙа килеп тыуған кире яҡтарҙы әкиәт ярҙамында бөтөрөп тә була. Тик әкиәт һайлағанда ата- әсә баланың йәш үҙенсәлеген, уның эмоциональ торошон, хис- тойғоға бай булыу- булмауын күҙ уңынан ысҡындырмаҫҡа тейеш. Баланы һүҙҙәрҙе, һүҙбәйләнештәрҙе, һөйләмдәрҙе төҙөргә бәләкәйҙән

өйрәтергә кәрәк. Әкиәт баланың һүҙлек запасын байыта, төрлө темаларға диалог, логик бәйләнешле телмәр төҙөргә өйрәтә. Бала дөрөҫ итеп һорау бирергә, әкиәт ярҙамында үҙ-ара аралашырға   өйрәнә. Телмәре байығас, уның аң кимәле лә үҫешә. Баланы әкиәттәр ярҙамында тәрбиәләү үҙенә күрә ауыр ғына мәсьәлә. Сөнки бер иш бала булмай, һәр бер баланың үҙенсәлеӨлкән кешеләргә әкиәтте ҡабул итеүҙә образлылыҡ етешмәй, ә бала информацияны уйын формаһында булһа еңел ҡабул итә

на. Әкиәтте ваҡыт үткәреү өсөн генә икәны кәметә, бала тыныслана, әкиәт мөхитенә сумып, юҡ- бар ваҡлыҡтарҙан онотолоп тора. Шғоға бай булыу-

булмауын күҙ уңынан ысҡындырмаҫҡа тейеш. Баланы һүҙҙәрҙе, һүҙбәйләнештәрҙе, һөйләмдәрҙе төҙөргә бәләкәйҙән

өйрәтергә кәрәк. Әкиәт баланың һүҙлек запасын байыта, төрлө темаларға диалог, логик бәйләнешле телмәр төҙөргә өйрәтә. Бала дөрөҫ итеп һорау бирергә, әкиәт ярҙамында үҙ-ара аралашырға   өйрәнә. Телмәре байығас, уның аң кимәле лә үҫешә. Баланы әкиәттәр ярҙамында тәрбиәләү үҙенә күрә ауыр ғына мәсьәлә. Сөнки бер иш бала булмай, һәр бер баланың үҙенсәлеге бар. Әкиәттәрҙә быуаттар буйы һаҡланып килгән халыҡ аҡылы ята. Бик йыш әкиәттәрҙе ысынбарлыҡҡа тап килмәүҙә ғәйепләйҙәр. Уның төп асылы- изгелектең һәр ваҡытта ла яуызлыҡты еңеүе. Әгәр бала телевизорҙан ҡурҡыныс күренештәрҙе йыш ҡарай икән, уның әкиәттәрҙе дөрөҫ ҡабул итмәүе бар. Шуға күрә ата-әсәнең бурысы- яуызлыҡ үҙ язаһын алырға тейеш икәнен балаға төшөндөрөү. Әлбиттә, тормош гел генә ыңғай булып тормай, шулай ҙа бала күңелендәге изгелек орлоҡтары юҡҡа сыҡмаясаҡ.
Әкиәт менән тәрбиәләүҙә ата-әсәнең дә әкиәткә булған мөнәсәбәте ҙур роль уйнай. Һеҙ үҙегеҙ ҙә ысын күңелегеҙ менән ҡыҙыҡ итеп һөйләй белһәгеҙ, был бик яҡшы.

Ҡайһы саҡта әкиәт китаптары бик күп төрлө һәм төҫлө һүрәттәр менән биҙәлгән була. Быны ыңғай һәм кире яҡтары ла бар. Рәссам әкиәт йөкмәткеһендәге күренештәрҙе бала кеүек ҡабул итмәй, шуға күрә

һүрәттәр ҡайһы саҡта ҡамасаулап та ҡуя. Әкиәт уҡығанда үҙегеҙҙең дикция, тауыш та мөһим роль уйнай: күңелһеҙ генә, исем өсөн уҡылған әкиәтте бала нисек ҡабул итһен инде! Бер үк әкиәтте бер нисә тапҡыр һөйләүҙән дә ҡурҡмағыҙ. Әгәр ҡыҙыҡһыныуы юғала икән, икенсе әкиәткә күсегеҙ. Әкиәт аша балала китап уҡыуға ынтылыш тәрбиәләнә. Ғаиләлә әкиәттәр аша нимә яҡшы, нимә насар икәнен аңлатып була. Тәртибенә лә ыңғай йоғонто яһай. Әкиәтте табыуы ла ауыр түгел, ул күп сығымдар ҙа талап итмәй. Баланың ҡайһы геройҙы үҙ итеүенә, яратыуына, уға оҡшарға тырышыуын күҙәтеп кенә лә характерындағы үҙгәреште, күңелендәге проблеманы ваҡытында белеп була. Бала фантазияһын ыңғай яҡка үҫтерергә тырышығыҙ. Тәрбиәләүҙе тылсымлы ябай сюжетлы әкиәттәрҙән башларға мөмкин. Бала әкиәттәр ярҙамында үҙенең көсөнә ышаныс тыуҙыра.